

Dommerudnævnelsesrådet

Årsberetning 2009

Udgivet af:

Dommerudnævnelsesrådet

Store Kongensgade 1-3

1264 København K

Telefon 70 10 33 22

post@domstolsstyrelsen.dk

www.domstol.dk/dommerudnaevnellesraadet

Grafisk design og produktion: Rumfang.dk

Tryk: Zeuner Grafisk as

Fotograf: Søren Svendsen

Oplag: 1.200 stk.

ISBN: 87-92551-18-1

ISSN: 1903-6159

Dommerudnævnelsesrådet
Årsberetning 2009

Indhold

Indledning	6
1 Oprettelsen af Dommerudnævnelsesrådet	8
2 Dommerudnævnelsesrådets sammensætning og virksomhed i 2009	9
3 Dommerudnævnelsesrådets kompetence	10
3.1 Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c	10
3.2 Tekstanmærkninger på finansloven	10
4 Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser	12
4.1 Særligt vedrørende stillinger som udnævnt dommer	12
4.2 Særligt vedrørende stillinger som byretspræsident	13
5 Dommerudnævnelsesrådets behandling af ansøgningssager	14
6 Dommerudnævnelsesrådets indstillinger i 2009	16
6.1 Indstilling til prøvevotering i Højesteret	16
6.2 Stillinger til udnævnelse	16
6.3 Stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (landsretskonstitution)	17

7 Særlige spørgsmål vedrørende Dommerudnævnelsesrådets praksis og drøftelser	19
7.1 Kvalifikationskrav for udnævnelse af faste dommere	19
7.2 Retspræsidenter	19
7.3 Udnævnelssalder	20
7.4 Kønsfordeling	21
7.5 Udnævnte dommeres ansøgning om anden dommerstilling	21
7.6 Anvendt terminologi i forbindelse med landsretsudtalelser	21
7.7 Midlertidig beskikkelse som landsdommer i forlængelse af fuldmægtigtjeneste i landsretten	22
7.8 Alder og anciennitet ved konstitution i henhold til retsplejelovens § 44 b (uddannelseskonstitution)	23
7.9 Korttidskonstitutioner for advokater	23
8 Særligt om karriereforløbet frem mod en dommerstilling	24
8.1 9-måneders konstitution (uddannelseskonstitution) som betingelse for en dommerkarriere	24
8.2 Antal og fordeling af 9-måneders konstitutionsstillingerne	25
9 Særligt om Domstolsudvalgets målsætning om en bredere rekruttering	27
10 2009 i tal	29

Indledning

Den 1. juli 2009 kunne Dommerudnævnelsesrådet sammen med Domstolsstyrelsens bestyrelse og Domstolsstyrelsen fejre 10-års jubilæum. De tre jubilæer blev festligholdt ved en minikonference i Den Sorte Diamant den 23. september 2009 med deltagelse af repræsentanter for blandt andet domstolene, advokatbranchen, universiteterne, det politiske liv og pressen. Temaet for konferencen var Danmarks Domstole nu og i fremtiden.

På konferencen var der således også anledning for Dommerudnævnelsesrådet til at gøre status over sit virke de seneste 10 år og pege på de fremtidige perspektiver for rekrutteringen af dommere til Danmarks Domstole. Det skete i form af et indlæg ved Dommerudnævnelsesrådets formand, højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen, hvor der var lejlighed til at komme ind på både målsætningerne i forbindelse med etableringen af Dommerudnævnelsesrådet og spørgsmålet om, hvorvidt disse kan siges at være opfyldt.

En af målsætningerne i forbindelse med etableringen af Dommerudnævnelsesrådet var, at rekruttering af dommere skal ske fra en bredere kreds end hidtil, således at erfaringsgrundlaget på samtlige niveauer i domstolssystemet gøres mere alsidigt og bredt.

Målsætningen kan opnås ved, at også kvalificerede ansøgere med en anden erhvervsbaggrund end den, der forud for reformen traditionelt har ført til en dommerkarriere (ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller dets institutioner), får mulighed for at blive dom-

mere. Målsætningen kan endvidere opnås ved, at det ved besættelsen af dommerstillinger tillægges vægt, at den enkelte dommer har skaffet sig et bredt erfaringsgrundlag ved eksempelvis at have haft ansættelse inden for forskellige juridiske områder.

Ved besættelsen af alle dommerstillinger skal der ved den samlede vurdering af ansøgernes kvalifikationer dog altid lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer.

En afgørende forudsætning for at kunne realisere domstolsreformens målsætning er derfor, at der er det tilstrækkelige antal kvalificerede ansøgere med en anden erhvervsmæssig baggrund end den, der tidligere var den traditionelle, og/eller at der er kvalificerede ansøgere med en bred erhvervsmæssig baggrund.

En gennemgang for 2009 af ansøgerfelterne viser, at ansøgere til faste dommerstillinger og stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere fortsat i overvejende grad har den for dommere traditionelle erhvervsmæssige baggrund¹⁾. Således har 52 ud af 60 ansøgere til faste dommerstillinger haft ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller dets institutioner, mens 34 ud af 91 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere har haft ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller dets institutioner.

1) I beregningerne er ikke medtaget ansøgere uden en juridisk kandidateksamen og ansøgere, der er udnævnte dommere. Hver ansøger figurerer kun én gang under hver stillingstype uanset antal ansøgninger i beretningsåret.

Gennemgangen viser imidlertid også, at ansøgerne overvejende har erfaring fra flere juridiske ansættelsesområder. 49 ud af 60 ansøgere til faste dommerstillinger har således erfaring fra mere end et ansættelsesområde, mens 59 ud af 91 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikkede landsdommere har erfaring fra mere end et ansættelsesområde.

Rådet har i de senere år klart kunnet spore en stigning af kvalificerede ansøgere, der i højere grad har prøvet kræfter med flere juridiske ansættelsesområder, herunder også ansøgere, der i øvrigt har en såkaldt traditionel erhvervsmæssig baggrund. Rådet finder derfor, at der er en tilfredsstillende udvikling i gang med henblik på at opfylde målsætningen om, at dommerstillinger skal besættes med ansøgere med et bredt juridisk erfaringsgrundlag inkluderende erfaring fra anden erhvervsmæssig baggrund end den, der hidtil har været den traditionelle. For en nærmere illustration af den erhvervsmæssige baggrund i ansøgerfeltet og blandt de indstillede henvises til afsnit 10.

Der har i 2009 – ligesom det har været tilfældet i tidligere år – ikke været så mange kvalificerede ansøgere helt ”udefra”. Den grundlæggende årsag hertil synes – som også anført i tidligere årsberetninger – at være, at det for sådanne ansøgere ikke fremstår som tilstrækkelig attraktivt at skifte fra en karriere i det offentlige eller private til en landsdommer- eller byretsdommerstilling. En væsentlig årsag hertil kan navnlig for så vidt angår de privatansatte være, at disse dommerstillinger ikke lønmæssigt kan konkurrere med de stillinger i det private regi, der tilbydes jurister med de fornødne kvalifikationer til at blive dommer.

Konklusionen efter rådets første 10 år er dog, at udviklingen går i den rigtige retning. Visse ting tager tid, og rådet finder det positivt, at der i hvert fald er sket en markant stigning i antallet af ansøgere med et bredt erfaringsgrundlag inden for forskellige juridiske brancher.

København, den 22. juni 2010

Ejgil W. Rasmussen	Finn Slumstrup
Kaspar Linkis	Jens Rostock-Jensen
Astrid Bøgh	Lene Pagter Kristensen (formand)

1. Oprettelsen af Dommerudnævnelsesrådet

Dommerudnævnelsesrådet blev oprettet ved lov nr. 402 af 26. juni 1998 om ændring af retsplejeloven, tjenestemandsløven og forskellige andre love (Rekruttering af dommere, dommerfuldmægtiges ansættelsesvilkår, dommeres bierhverv og ændringer som følge af oprettelse af en domstolsstyrelse m.v.). Loven trådte i kraft den 1. juli 1999. Loven bygger i det væsentlige på betænkning nr. 1319/1996 fra Domstolsudvalget, som blev nedsat den 11. marts 1993.

Reglerne om rådets virksomhed findes i retsplejelovens kapitel 4 og i bekendtgørelse nr. 589 af 21. juni 1999 om forretningsorden for Dommerudnævnelsesrådet.

Rådet afgiver indstillinger vedrørende alle faste dommerstillinger med undtagelse af stillingen som præsident for Højesteret. Rådet afgiver endvidere indstillinger vedrørende midlertidige dommerstillinger, der er oprettet i henhold til finanslovens tekstanmærkninger nr. 101, 101A og 102, samt indstillinger vedrørende beskikkelse som midlertidig landsdommer eller byretsdommer i henhold til retsplejelovens §§ 44 b og 44 c. Rådets indstillinger afgives til justitsministeren. Faste dommere udnævnes af Dronningen, mens konstitution meddeles af justitsministeren.

Formålet med oprettelsen af Dommerudnævnelsesrådet har været at opnå en bredere dommerrekruttering og en mere åben og gennemsigtig udnævnelsesprocedure for dommere. Dette formål er søgt tilgodeset dels ved angivelsen af grundlaget for rådets indstillinger, der skal være

en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende dommerstilling, dels ved Dommerudnævnelsesrådets sammensætning og indstillingsprocedure.

Rådet er sammensat med en ligelig fordeling af dommermedlemmer og medlemmer uden for domstolene. Formålet har været at sikre, at rådet dels har den nødvendige viden om domstolsorganisationen og om kravene til juridisk indsigt i de forskellige dommerstillinger, evner for retsledelse, administration m.v., dels kan inddrage mere almene samfundsmæssige hensyn.

Rådet er sammensat af en højesteretsdommer (formand), en landsdommer (næstformand), en byretsdommer, en advokat og to offentlighedsrepræsentanter. Medlemmerne beskikkes af justitsministeren efter indstilling fra henholdsvis Højesteret, landsretterne, Den Danske Dommerforening, Advokatrådet, KL (Kommunernes Landsforening) og Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Alle rådets medlemmer fungerer som enkeltpersoner og repræsenterer ikke den indstillingsberettigede retsinstans eller organisation. Medlemmerne har en funktionstid på fire år og kan ikke genbeskikkes.

2. Dommerudnævnelsesrådets sammensætning og virksomhed i 2009

Dommerudnævnelsesrådet har indtil den 1. marts 2009 bestået af følgende medlemmer:

Højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen (formand)
Landsdommer Peter Lilholt, Vestre Landsret (næstformand)
Byretspræsident Flemming Schønnemann, Retten i Lyngby
Advokat Claus Søgaard-Christensen
Forhenværende borgmester Ejgil W. Rasmussen
Forfatter Finn Slumstrup

Dommerudnævnelsesrådet har fra den 1. marts 2009 bestået af følgende medlemmer:

Højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen (formand)
Landsdommer Kaspar Linkis, Østre Landsret (næstformand)
Dommer Astrid Bøgh, Retten i Holstebro
Advokat Jens Rostock-Jensen
Forhenværende borgmester Ejgil W. Rasmussen
Forfatter Finn Slumstrup

Suppleanter for rådsmedlemmerne har indtil den 1. marts 2009 været:

Højesteretsdommer Poul Søgaard
Landsdommer Kaspar Linkis, Østre Landsret
Dommer Knud Erik Schmidt, Københavns Byret
Advokat Kim Jybæk
Forhenværende borgmester Vagn Ry Nielsen
Forhenværende minister Anne Birgitte Lundholt

Suppleanter for rådsmedlemmerne har fra den 1. marts 2009 været:

Højesteretsdommer Poul Søgaard
Landsdommer Marie S. Mikkelsen, Vestre Landsret
Dommer Hanne Fog-Petersen, Københavns Byret
Advokat Kim Jybæk
Forhenværende borgmester Vagn Ry Nielsen
Forhenværende minister Anne Birgitte Lundholt

Dommerudnævnelsesrådets sekretariatsopgaver varetages af Domstolsstyrelsen.

Dommerudnævnelsesrådet har i 2009 holdt 11 ordinære møder og afgivet i alt 64 indstillinger om besættelse af dommerstillinger og konstitutioner, jf. nærmere afsnit 6.

3. Dommerudnævnelsesrådets kompetence

3.1 Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c

Efter retsplejelovens § 43 a afgiver Dommerudnævnelsesrådet indstilling til justitsministeren om besættelse af stillinger som:

1. Højesteretsdommer
2. Landsretspræsident og landsdommer
3. Præsident, vicepræsident og dommer i Sø- og Handelsretten
4. Byretspræsident og byretsdommer
5. Midlertidig beskikkelse som landsdommer, jf. retsplejelovens § 44 b.
Herved sker der beskikkelse eller konstitution i en uddannelsesstilling – såkaldt uddannelseskonstitution. Disse stillinger har traditionelt navnlig været søgt af og besat med dommerfuldmægtige, idet en landsretskonstitution er en afsluttende del af dommerfuldmægtiguddannelsen. Domstolsreformen har imidlertid haft som et af sine formål, at uddannelseskonstitutioner skal kunne søges af og besættes med dommeraspiranter generelt, således at der tillige skabes en vekselvirkning mellem domstolene på den ene side og navnlig retsvidenskaben og advokatgerningen på den anden side.
6. Midlertidig beskikkelse som byretsdommer, jf. retsplejelovens § 44 b.
Som noget nyt er der fra 1. januar 2010 etableret mulighed for konstitu-

tion som byretsdommer i uddannelsesøjemed. Konstitutionsperioden i byretten har en varighed af 4 måneder, der gennemføres ved én byret. I konstitutionsperioden følges den konstituerede af to evalueringsdommere i to perioder af hver to måneders varighed. Ved afslutningen af konstitutionsperioden afgiver byrettens præsident en udtalelse om den konstitueredes kvalifikationer, herunder den konstitueredes egnethed som dommer. Målgruppen for byretskonstitutionerne er jurister, der er ansat ved domstolene, og eksterne kandidater, herunder anklagere og advokater. Det er en forudsætning for konstitution, at den, der konstitueres, skønnes egnet til at beklæde retten på egen hånd. Konstitution i byretten i uddannelsesøjemed kan ske forud for eller efter en konstitution i landsretten.

7. Midlertidig beskikkelse som landsdommer, jf. retsplejelovens § 44 c. Disse stillinger, der også kaldes korttidsstillinger eller korttidskonstitutioner, fordi de kun har en varighed på tre måneder, kan kun søges af advokater. Disse korttidskonstitutioner er oprettet som led i domstolsreformen med henblik på at give advokater adgang til – uden en længere afbrydelse af advokatgerningen – at få erfaringer med dommergerningen.

3.2 Tekstanmærkninger på finansloven

Dommerudnævnelsesrådet afgiver tillige indstilling i forbindelse med midlertidig konstitution af dommere i stillinger, der er oprettet med hjemmel i tekstanmærkning 101, 101A og 102 til finansloven.

Beskikkelse i henhold til finansloven af yderligere dommere kan ske i forbindelse med dommeres varetagelse af hverv i forskellige råd og nævn eller undersøgelseskommisioner, til løsning af særlige opgaver, samt i særlige tilfælde tillige med henblik på at nedbringe retternes sagsbehandlingstider og styrke retternes administrative funktioner. Beskikkelse i henhold til finanslovens tekstanmærkning 102 er tidsbegrænset til 1 år ad gangen.

I finansårene 2000-2009 har der desuden været hjemmel til at oprette yderligere 6 stillinger som konstitueret dommer i Østre- eller Vestre Landsret dels til korttidskonstitutioner af advokater, dels til konstitutioner af blandt andet byretsdommere i landsretterne. Disse stillinger er således oprettet med henblik på korttidskonstitution af advokater, jf. retsplejelovens § 44 c, og for at opnå en bredere rekruttering af dommere og med henblik på erfaringsudveksling mellem by- og landsretter – eventuelt således at byretsdommere kan opnå landsrettens vurdering af den pågældendes egnethed som landsdommer.

4. Fremgangsmåden ved stillingsbesættelser

Ansøgningssager indledes med, at Domstolsstyrelsen annoncerer en stilling ledig. Det sker som udgangspunkt ved infoskrivelse til domstolene og ved opslag i Ugeskrift for Retsvæsen, i DJØF-bladet, på Jobnet, JuraJob og AdvoJob (jobdatabaser) samt på domstol.dk. Konstitutionsstillinger bliver også annonceret i Advokaten. Ansøgningsfristen er mindst 14 dage fra annonceringen. Det tilstræbes, at fristen er længere. Annoncering sker så vidt muligt i god tid inden ledighed i stillingen.

Ansøgning samt bilag i form af eksamensbevis, curriculum vitæ, eventuel landsretsudtalelse og andre relevante udtalelser skal sendes til Dommerudnævnelsesrådets Sekretariat i Domstolsstyrelsen²⁾. Rådet finder det væsentligt, at der vedlægges udtalelser fra tidligere og eventuelt nuværende arbejdsgivere, jf. herved princippet i tjenestemandsløvens § 8, stk. 1, således at der tilvejebringes det bedst mulige grundlag for rådets indstilling i de enkelte ansøgningssager. Desuden har rådet siden 2007 anmodet ansøgerne om at vedlægge deres ansøgning et vellignende foto.

Domstolsstyrelsen udarbejder en ansøgerliste vedrørende den enkelte stilling. Den Danske Dommerforening og Dommerfuldmægtigforeningen modtager kopi af ansøgerlisten, jf. herved tjenestemandsløvens § 5, stk. 3-5. Domstolsstyrelsen sender endvidere ansøgerlisten til Dommerudnævnelsesrådets medlemmer sammen med ansøgningerne til stillingen.

2) Fra efteråret 2010 vil ansøgningsproceduren blive ændret, således at ansøgning kan indgives elektronisk via Dommerudnævnelsesrådets hjemmeside.

Ansøgere har desuden ret til efter anmodning at få udleveret en liste over alle ansøgerne efter reglerne i tjenestemandsløvens § 5, stk. 3-5.

4.1 Særligt vedrørende stillinger som udnævnt dommer

Efter ansøgningsfristens udløb sender Domstolsstyrelsen ansøgerlisten og ansøgningerne til præsidenten for den ret, hvor stillingen er ledig, og anmoder om en udtalelse om ansøgerne til stillingen.

Er der tale om en stilling i en byret, sender byretspræsidenten sin udtalelse til præsidenten for den landsret, i hvis kreds stillingen er ledig. Sammen med sin udtalelse til landsretten sender byretspræsidenten ansøgerlisten og ansøgningerne.

Landsretspræsidenten afgiver herefter en udtalelse om ansøgerne og sender sagen til Domstolsstyrelsen, der videresender præsidenternes udtalelse til rådets medlemmer. Landsretspræsidenten sender endvidere sin udtalelse til præsidenten for den ret, hvor stillingen er ledig.

Dommerudnævnelsesrådets medlemmer kan gennem rådets sekretariat anmode om supplerende oplysninger om ansøgernes juridiske kvalifikationer, evner for retsledelse, administrative evner, samarbejdsevner, arbejdsevne og efter omstændighederne personlige forhold. Rådet kan endvidere indkalde udvalgte ansøgere til samtale. Det er endvidere en mulighed at gøre brug af konsulentbistand med henblik på foretagelse af særlige tests, men rådet har dog ikke hidtil benyttet sig heraf ved besættelse af dommerstillinger uden ledelsesansvar.

Rådets beslutning om, hvem der skal indstilles til stillingen, træffes på et møde efter forudgående rådslagning. Indstillingen fremsendes til justitsministeren den første hverdag efter rådets møde, og navnet på den indstillede ansøger til den enkelte stilling offentliggøres herefter ved pressemeddelelse samme dag kl. 15.30 samt på rådets hjemmeside www.domstol.dk/dommerudnaevnelseraadet.

Domstolsstyrelsen kontakter i løbet af få dage herefter den indstillede med henblik på at træffe præcis aftale om tiltrædelsestidspunktet og øvrige praktiske forhold i forbindelse med udnævnelsen.

4.2 Særligt vedrørende stillinger som byretspræsident

Efter ansøgningsfristens udløb sender Domstolsstyrelsen ansøgningerne til plenarforsamlingen i den byret, hvor præsidentstillingen er ledig, og anmoder om en udtalelse om ansøgerne til stillingen.

Plenarforsamlingen sender sin udtalelse til præsidenten for den landsret, i hvis kreds stillingen er ledig. Landsretspræsidenten afgiver herefter en udtalelse om ansøgerne og returnerer sagen til Domstolsstyrelsen, der sender de indhentede udtalelser til rådets medlemmer.

Dommerudnævnelsesrådet har siden 2006 som udgangspunkt gjort brug af test i forbindelse med besættelsen af præsidentstillinger. Formålet hermed er at afdække udvalgte ansøgers lederegenskaber. Testforløbet gennemføres af et konsulentfirma med ekspertise inden for ledelse. Det fremgår af stillingsopslaget, at der eventuelt vil blive anvendt test ved

besættelse af stillingen. Endelig stillingtagen til, om der skal anvendes test ved stillingsbesættelsen og hvilke ansøgere, der ønskes testet, sker typisk på et rådsmøde på baggrund af de udtalelser om ansøgerne, der er modtaget fra landsretspræsidenten og plenarforsamlingen samt personlige samtaler med udvalgte ansøgere.

Hvis rådet beslutter at gennemføre et testforløb for udvalgte ansøgere, gennemføres dette herefter inden det følgende rådsmøde, således at rådet, på grundlag af en rapport om resultaterne af de gennemførte testforløb og eventuelt yderligere samtaler med de testede ansøgere, kan afgive indstilling på dette møde.

Forløbet i forbindelse med ansættelse af byretspræsidenter er således typisk længere end i forbindelse med besættelse af andre stillinger, der kun behandles på et rådsmøde.

5. Dommerudnævnelsesrådets behandling af ansøgningssager

Efter retsplejelovens § 43 c fastsætter rådet selv sin forretningsorden. Rådets forretningsorden er fastsat i bekendtgørelse nr. 589 af 21. juni 1999.

Rådets arbejde tilrettelægges af formanden. Sekretariatet forbereder ansøgningssagerne til rådsbehandling og tilvejebringer herunder de fornødne oplysninger om de enkelte ansøgere.

I rådets behandling indgår det materiale, som den enkelte ansøger har vedlagt ansøgningen, og de udtalelser, Dommerudnævnelsesrådet indhenter, jf. ovenfor under afsnit 4.

Modtager rådet mundtlige oplysninger vedrørende faktiske omstændigheder af betydning for beslutning i en ansøgningssag, eller er rådet på anden måde bekendt med sådanne oplysninger, skal der gøres notat om indholdet af disse oplysninger. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

En ansøger kan forlange at blive gjort bekendt med de dokumenter m.v. i en ansøgningssag, der vedrører den pågældendes egne forhold. Rådet udsætter som udgangspunkt sin beslutning i ansøgningssagen, indtil ansøgeren er gjort bekendt med dokumenterne. Kan en ansøger ikke antages at være bekendt med, at rådet er i besiddelse af bestemte oplysninger af faktisk karakter i sagen, som er til ugunst for ansøgeren og er af væsentlig betydning for rådets indstilling, vil rådet i almindelighed ikke

træffe beslutning, før rådet har gjort ansøgeren bekendt med oplysningerne og givet ansøgeren lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.

Rådets beslutninger i ansøgningssager træffes altovervejende i møder. Møderne, der ikke er offentlige, holdes – bortset fra særlige tilfælde – en gang om måneden. Rådets behandling sker i almindelighed på skriftligt grundlag. Rådet indkalder ansøgere til en samtale, når der findes behov herfor. Rådet vil ved samtalen med den enkelte ansøger søge at danne sig et indtryk af den pågældende, der kan indgå i rådets samlede vurdering af ansøgerens kvalifikationer til stillingen. Har en ansøger til en stilling været indkaldt til samtale i forbindelse med en tidligere stillingsbesættelse, vil rådet normalt ikke indkalde den pågældende til en fornyet samtale, hvis den tidligere ansættelsessamtale sammenholdt med de i øvrigt foreliggende oplysninger giver rådet fornødent grundlag for at afgive sin indstilling.

Rådet er beslutningsdygtigt, når mindst fire medlemmer, herunder formanden, er til stede. Rådets beslutninger træffes ved almindeligt flertal, dog således at formandens stemme er afgørende ved stemmelighed.

Ved rådets vurdering af den enkelte ansøgers juridiske og personlige kvalifikationer til en stilling som udnævnt dommer indgår den landsretsudtalelse, der er afgivet i forbindelse med landsretskonstitutionen, jf. nedenfor under afsnit 7.1, som et centralt element. Også udtalelser fra

de steder, hvor den pågældende har været ansat, indgår i vurderingen. Udtalelsen fra den ret, hvor stillingen er ledig, og fra præsidenten for den landsret, hvorunder retten henhører, angiver og begrundes i reglen, hvem eller hvilke ansøgere der anses for bedst kvalificeret til den ledige stilling. Disse udtalelser tillægges betydelig vægt ved rådets beslutning om, hvem af ansøgerne der skal indstilles til en ledig stilling.

Rådet kan kun indstille én ansøger til en ledig stilling. Indstillingen skal være begrundet. Det skal i rådets indstilling oplyses, hvis der har været uenighed om indstillingen, og de enkelte medlemmers standpunkt skal fremgå af indstillingen.

6. Dommerudnævnelsesrådets indstillinger i 2009

Der har ikke været afgivet dissens i rådets indstillinger i 2009. Justitsministeren har i lighed med alle forudgående år også i 2009 fulgt alle rådets indstillinger.

6.1 Indstilling til prøvevotering i Højesteret

Statsadvokat Hanne Hesselbjerg Schmidt, Rigsadvokaten

6.2 Stillinger til udnævnelse

Landsdommer i Vestre Landsret

Dommer Michael Ellehauge, Retten i Herning

Landsdommer i Østre Landsret

Dommer Susanne Tuk Bagger, Københavns Byret

Dommer Tine Vuust, kst. landsdommer i Østre Landsret

Dommer Bo Østergaard, Københavns Byret

Dommer Lene Jensen, Københavns Byret

Dommer Anne Louise Saul Johansen, Retten i Roskilde

Præsident for Sø- og Handelsretten

Generalsekretær Henrik Vilhelm Riis Rothe

Dommer ved Retten i Hjørring

Retsassessor Jette Fjordbak Skole, Retten i Aalborg

Dommer ved Retten i Aalborg

Dommer Lars Krunderup, Retten i Århus

Dommer ved Retten i Århus

Administrationschef Martin Møller-Heuer, Vestre Landsret

Retsassessor Mette Søgaaard Vammen, funktionschef ved Retten i Århus

Retsassessor Merete Strøm, funktionschef ved Retten i Aalborg

Dommer ved Retten i Holstebro

Retsassessor Lillian Lund Tinggaard, funktionschef ved Retten i Holstebro

Dommer ved Retten i Viborg

Retsassessor Katrine Waagepetersen, funktionschef ved Retten i Hjørring

Dommer ved Retten Kolding

Retsassessor Hanne Rasmussen, funktionschef ved Retten i Kolding

Retsassessor Niels Christian Baark, kst. landsdommer i Østre Landsret

Dommer ved Retten i Nykøbing Falster

Administrationschef Henning Larsen, Østre Landsret

Dommer ved Retten i Hillerød

Dommer René Thinglev Olsen, Retten i Glostrup

Kontorchef Jens Berg, Udlændingesservice

Dommer ved Retten i Lyngby

Konsulent/souschef Ib Hounsgaard Trabjerg, Justitsministeriet

Dommer i Københavns Byret

Dommerfuldmægtig Jacob Scherfig, Københavns Byret

Dommerfuldmægtig Kim Karrebæk Gabriel, kst. dommer i Københavns Byret

Dommer ved Retten i Glostrup

Advokat Henrik Johnsen

Chefkonsulent Harald Victor Micklander, Procesbevillingsnævnet

Dommer ved Retten i Esbjerg

Sekretariatschef Chris Elkjær Trads Olesen, Vestre Landsret

6.3 Stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (landsretskonstitution)**Konstitution i Vestre Landsret**

Advokat Dorte Thyrring

Juridisk medarbejder Michael Gasbjerg Thuesen, Folketingets Ombudsmand

Dommerfuldmægtig Henrik Præstgaard Bæk-Jensen, Vestre Landsret

Advokat Tina Sejr Hansen Gad

Senior manager Karin Skov Nilausen

Advokat Mette Skou Østergaard

Dommerfuldmægtig Lene Haunstrup Mortensen, Vestre Landsret

Dommerfuldmægtig Birte Wirnfeldt, kst. funktionschef ved Retten i Randers

Advokat Peter Hageman Christensen

Lektor Hanne Kirk Deichmann

Konstitution i Østre Landsret

Dommerfuldmægtig Jesper Stage Thusholt, kst. retsassessor ved Grønlands Landsret

Dommer Inger Grethe Jørgensen, Københavns Byret

Dommerfuldmægtig Benedikte Holberg, Østre Landsret

Dommerfuldmægtig Suzanne Holst, kst. landsdommer i Østre Landsret

Chefkonsulent/advokat Annette Fæster Petersen

Dommerfuldmægtig Anne Tambour, kst. funktionschef ved Retten i Nykøbing Falster

Dommerfuldmægtig Peter Mørk Thomsen, Østre Landsret

Advokat Martin Habersaat

Advokat Karsten Holt

Konsulent Astrid Møller Donnerborg

Dommer Kristian Lind Jensen, Retten i Nykøbing Falster

Dommerfuldmægtig Karsten Ahrentoft Nielsen, Østre Landsret

Advokat Bettina Bang Jakobsen

Advokat Annette Dam Ryt-Hansen

Retsassessor Helle Mucha Jardorf, kst. funktionschef ved Retten i Lyngby

Advokat Ulrik Finn Jørgensen

Kontorchef Line Kornerup Flittner, Konkurrencestyrelsen

Dommerfuldmægtig Henrik Riis Andreasen

Advokat Bodil Margrethe Dalgaard Hammer

Korttidskonstitution i Vestre Landsret

Advokat Charlotte Hove Lasthein

Advokat Peter Hageman Christensen

Advokat Mette Skou Østergaard

Advokat Jakob Dalsgaard-Hansen

Advokat Michael Møllegaard Jessen

Korttidskonstitution i Østre Landsret

Advokat Alex Puggaard

Advokat Hannah Krog

Advokat Lene Damkjær Christensen

Advokat Kåre Mønsted

7. Særlige spørgsmål vedrørende Dommerudnævnelsesrådets praksis og drøftelser

7.1 Kvalifikationskrav for udnævnelse af faste dommere

Efter retsplejelovens § 42, stk. 3, kan kun den, der har bestået juridisk kandidateksamen, udnævnes som fast dommer. Det fremgår endvidere af stk. 4, at udnævnelse som dommer³⁾ i reglen kræver, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt af landsretten.

Bedømmelsen i landsretten sker ved midlertidig beskikkelse som landsdommer i en konstitutionsperiode på typisk 9 måneder, hvor den pågældende gør tjeneste i 2-3 afdelinger. I denne periode virker og stemmer den pågældende på lige fod med de øvrige landsdommere i afdelingen. Ved konstitutionsperiodens afslutning indhenter landsretspræsidenten udtalelser fra de afdelinger, hvor den pågældende har gjort tjeneste, og udarbejder på dette grundlag en skriftlig vurdering af vedkommendes egnethed som dommer.

Efter retsplejelovens § 43 skal besættelsen af dommerstillinger ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund.

3) For dommere i Højesteret gælder særlige regler om prøvevotering, jf. retsplejelovens § 42, stk. 5.

7.2 Retspræsidenter

En retspræsident skal være dommer eller være dommerkvalificeret. Den pågældende skal derfor normalt have gennemført en konstitutionsperiode i en af landsretterne og opnået en egnethedsvurdering, som afspejler, at den pågældende lever op til disse krav. Det er sædvanligt – men ikke nogen betingelse – at den pågældende er udnævnt dommer.

Der er i rådet enighed om, at den pågældende skal nyde kollegial og faglig respekt og anerkendelse.

Der er i rådet endvidere enighed om, at en retspræsident skal have nødvendige personlige og ledelsesmæssige kompetencer, og at evner for administration og personaleledelse er væsentlige forudsætninger for at kunne bestride en stilling som retspræsident. Rådet vil derfor lægge afgørende vægt på, at ansøgeren anses for egnet til at være leder af et større embede.

For allerede udnævnte dommere kan sådanne lederkvalifikationer tænkes tilvejebragt på mange måder. Det er således ikke ualmindeligt, at dommere bistår en retspræsident med administrative opgaver eller personaleadministration. Andre dommere og domstolsjurister kan have erhvervet lederkvalifikationer ved at have fungeret som funktionschef i nogle år. Sådanne kvalifikationer kan også være erhvervet gennem arbejde som advokat eller i den offentlige administration eller i privat virksomhed som administrator eller personaleleder. Også arbejde i nævn og råd som

formand, medlem eller sekretær kan være af betydning i denne sammenhæng.

Deltagelse på bestyrelsesniveau i organisationer eller foreninger vil ofte indebære administrativt arbejde og dermed give erfaringer, som kan tillægges betydning ved vurdering af en ansøgers kvalifikationer som byretspræsident.

Der findes endvidere en række efteruddannelsesforløb inden for såvel den offentlige som den private sektor, som kan tilføre deltagerne kvalifikationer af betydning for en stilling som administrativ leder af en byret.

7.3 Udnævnelsesalder

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 188, at udnævnelsesalderen til dommerstillinger i byretterne i en længere årrække har ligget på omkring 40 år – i Københavns Byret dog et par år lavere. En tilsvarende udnævnelsesalder har været gældende ved udnævnelse til landsdommer i Vestre Landsret, mens udnævnelsesalderen har ligget noget højere i Østre Landsret.

Domstolsudvalget fandt ikke anledning til at anbefale, at udnævnelsesalderen ændres. De meget begrænsede muligheder for at afskedige dommere gør det således efter udvalgets opfattelse påkrævet, at første udnævnelse sker på et tidspunkt, hvor ansøgeren gennem en længere årrække har demonstreret sine faglige og personlige kvalifikationer. Udvalget anførte endvidere, at det i sig selv er en fordel, at dommere forud

for første udnævnelse har opnået den modenhed og erfaring, som følger med alderen.

Rådet har på baggrund af udtalelserne i betænkningen taget udgangspunkt i, at en passende mindstealder ved udnævnelse som byretsdommer også i fremtiden bør være cirka 40 år. Rådet har imidlertid ikke ønsket at lægge sig fast på en mindste udnævnelsesalder. Det er således ikke udelukket, at ansøgere under 40 år vil blive foretrukket frem for ældre ansøgere, hvis deres kvalifikationer klart taler herfor, jf. retsplejelovens § 43. Rådet har i 2009 indstillet 6 ansøgere under 40 år til en fast dommerstilling, hvoraf den yngste var 38 år. Rådet har heller ikke ønsket at lægge sig fast på en højeste udnævnelsesalder, men rådet har hidtil kun indstillet få ansøgere, der er noget over 50 år.

I 2009 afgav rådet indstilling vedrørende 18 stillinger som byretsdommer. Af disse indstillinger angik de 2 personer, der allerede var udnævnte dommere ved et andet embede. Gennemsnitsalderen ved førstegangsudnævnelserne som byretsdommer var i 2009 42,1 år.

I 2009 afgav rådet indstilling vedrørende 6 stillinger som landsdommer. Den gennemsnitlige udnævnelsesalder var 45,8 år.

Se i øvrigt afsnit 10 for statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger fordelt på udnævnelsesalder.

7.4 Kønsfordeling

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 188, at ca. 3/4 af byretsdommerne dengang var mænd, og mere end 4/5 af dommerne i landsretterne og Højesteret var mænd. Udvalget fandt dog ikke grund til at opstille et krav om positiv særbehandling af kvinder ved dommerudnævnelser.

Rådet har i 2009 indstillet 1 kvinde til prøvevotering som højesteretsdommer, 4 kvinder og 2 mænd til stillingerne som landsdommer samt 6 kvinder og 12 mænd til stillingerne som byretsdommer.

Rådet har endvidere i 2009 indstillet 18 kvinder og 11 mænd til stillingerne som konstitueret landsdommer i henhold til retsplejelovens § 44 b (uddannelseskonstitution).

7.5 Udnævnte dommers ansøgning om anden dommerstilling

Blandt ansøgerne til de opslåede dommerstillinger har der i 2009 været en del allerede udnævnte dommere.

For sådanne ansøgere gælder, at deres egnethed som dommer må anses for vurderet ved den tidligere udnævnelse. Udnævnelser indebærer imidlertid efter rådets opfattelse ikke i sig selv, at en udnævnt dommer, der søger en ny dommerstilling, i alle tilfælde bør foretrækkes frem for andre kvalificerede ansøgere til stillingen. Man kan således ikke regne med at

kunne skyde genvej til en mere attraktiv stilling i kraft af sin udnævnelse, men må påregne at skulle blive omkring 3 år i en stilling. Rådet lægger i den forbindelse vægt på at medvirke til at sikre kontinuiteten og en hensigtsmæssig sammensætning af dommerkollegiet for så vidt angår alder og erfaring også i den afgivende ret. Man kan derfor efter udnævnelse i et dommerembede ikke forvente efter kort tid at blive foretrukket til et nyt embede, medmindre særlige forhold undtagelsesvis taler herfor.

Anciennitet som udnævnt dommer er således som udgangspunkt ikke i sig selv tilstrækkeligt til at blive foretrukket til en stilling, men må omvendt naturligvis heller ikke komme en ansøger til skade. Er en udnævnt dommer, som har været i sit nuværende embede i omkring 3 år, mindst lige så kvalificeret som de øvrige ansøgere til stillingen, vil det derfor ikke afskære den pågældende fra at blive foretrukket til stillingen, at den pågældende tidligere har søgt – og fået – en anden stilling. Har en allerede udnævnt dommer været i sit nuværende embede i 5 til 6 år eller mere, vil den pågældendes lange dommeranciennitet endvidere i sig selv kunne betyde, at den pågældende vil stå stærkt i ansøgerfeltet og – efter en konkret vurdering – vil kunne blive foretrukket til stillingen.

7.6 Anvendt terminologi i forbindelse med landsretsudtalelser

Som nævnt ovenfor under afsnit 7.1 kræver udnævnelse som dommer i reglen, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt af landsretten.

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 133, at landsretspræsidenterne ved egnethedsvurderingen skelner mellem fem hovedkategorier:

- Meget/særdeles velkvalificeret
- Velkvalificeret
- Kvalificeret
- Ikke sikkert kvalificeret
- Ikke kvalificeret

Landsretterne har i praksis opdelt kategorien ”velkvalificeret” i tre kategorier og har tidligere anvendt lidt forskellige betegnelser herfor, ligesom betegnelserne har skiftet lidt over tid.

Det er vigtigt for rådets egen vurdering af ansøgers juridiske kvalifikationer og egnethed – navnlig når det drejer sig om egnethedsvurderinger, ifølge hvilke ansøgere er klart velkvalificerede – at rådet kan lade enslydende egnethedsvurderinger fra de to landsretter indgå i rådets samlede vurdering med samme vægt. Rådet hilser det derfor med tilfredshed, at landsretterne i de seneste år har gennemført en harmonisering af de formuleringer, der bliver anvendt i landsretsudtalelserne, således at der nu i begge landsretter anvendes følgende formuleringer:

- Særdeles velkvalificeret
- Velkvalificeret, idet dette trin er opdelt således:
 - Meget sikkert velkvalificeret

- Sikkert velkvalificeret
- Velkvalificeret
- Kvalificeret
- Ikke sikkert kvalificeret
- Ikke kvalificeret

En oversigt over fordelingen af landsretsudtalelserne inden for de enkelte kategorier samt over kvalifikationsvurderingen for byretsdommere indstillet til udnævnelse i 2009 er medtaget under afsnit 10.

7.7 Midlertidig beskikkelse som landsdommer i forlængelse af fuldmægtigtjeneste i landsretten

Dommerfuldmægtiges uddannelsesforløb afsluttes med tjeneste i landsretten med henblik på en vurdering af de enkelte fuldmægtiges dommeregnethed, jf. nærmere ovenfor under afsnit 7.1 og 7.6.

Rådet har fundet det naturligt så vidt muligt at lægge sig på linje med hidtidig praksis, hvorefter dommerfuldmægtige, der har gjort tjeneste som fuldmægtig i landsretten, konstitueres i umiddelbar forlængelse af fuldmægtigtjenesten. Rådet har i 2009 besat 6 af de 29 konstitutionsstillinger med dommerfuldmægtige, der forud for konstitutionen havde gjort tjeneste i en af landsretterne.

For yderligere oplysninger om uddannelsesforløbet for dommerfuldmægtige henvises til www.domstol.dk.

7.8 Alder og anciennitet ved konstitution i henhold til retsplejelovens § 44 b (uddannelseskonstitution)

Dommerudnævnelsesrådet har i 2009 indstillet i alt 29 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer i henhold til retsplejelovens § 44 b (uddannelseskonstitution). 10 af de indstillede har været dommerfuldmægtige, for hvem en uddannelseskonstitution i en landsret er en afsluttende del af uddannelsen. Derudover har rådet indstillet 10 advokater, 3 med anden ansættelse i det private, 1 udnævnt retsassessor, 2 allerede udnævnte dommere og 3 med anden ansættelse i det offentlige.

Den gennemsnitlige eksamensanciennitet og alder for de indstillede ansøgere har været forholdsmæssigt lavere for dommerfuldmægtige end for andre ansøgere. På indstillingstidspunktet var den gennemsnitlige alder således 36,8 år for dommerfuldmægtige og 40,9 år for andre ansøgere⁴⁾.

7.9 Korttidskonstitutioner for advokater

Efter retsplejelovens § 44 c kan advokater beskikkes midlertidigt som landsdommer for en periode af 3 måneder i en såkaldt korttidskonstitution. I 2009 har rådet indstillet 9 advokater til 3-måneders korttidskonstitutionsstillinger. Af de 62 personer, der siden ordningens start allerede har gennemført en korttidskonstitution, er 15 senere overgået til en ordinær konstitution.

4) Andre ansøgere omfatter også dommere og retsassessorer.

Interessen blandt (yngre) advokater for disse korttidskonstitutioner, der giver mulighed for – uden en længere afbrydelse af advokatgerningen – at få erfaringer med dommergerningen, var stigende fra ordningens start medio 2000. I de seneste år har interessen dog været vigende, og det har også i 2009 været nødvendigt med en række genopslag for at få stillingerne besat med kvalificerede ansøgere. Dette kan give anledning til at overveje, om ordningen fortsat har sin berettigelse. Ordningens hovedformål er at skabe dels en interesse for dommergerningen, dels en gensidig forståelse for og indsigt i domstolenes og advokaternes arbejde, men det er Dommerudnævnelsesrådets opfattelse, at der også må være et naturligt uddannelsesmæssigt aspekt i benyttelsen af advokatkonstitutioner. Det er derfor Dommerudnævnelsesrådets håb, at advokatkontorerne i de kommende år vil gøre mere for at inddrage advokatkonstitutioner som et fast led i uddannelsen af kontorenes advokater.

Den gennemsnitlige alder ved korttidskonstitutioner har traditionelt været forholdsmæssigt lavere end for ordinære konstitutioner. Dommerudnævnelsesrådet ser dog gerne, at ansøgerne har forudgående erfaring, før en korttidskonstitution påbegyndes.

I almindelighed er møderet for landsretten en forudsætning for at kunne komme i betragtning til en korttidskonstitution. Se mere om retningslinjerne for korttidskonstitution af advokater i landsretterne på www.domstol.dk. Ordningen blev indført som en forsøgsordning, men er siden hen gjort permanent, jf. lov nr. 229 af 2. april 2003 om ændring af retsplejeloven.

8. Særligt om karriereforløbet frem mod en dommerstilling

8.1 9-måneders konstitution (uddannelseskonstitution) som betingelse for en dommerkarriere

Som anført ovenfor kræver udnævnelse som landsdommer eller dommer i en byret eller Sø- og Handelsretten i reglen, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt af landsretten. Denne regel betyder, at ingen – bortset fra ganske særligt kvalificerede ansøgere – kan komme i betragtning til en lands- eller byretsdommerstilling uden først at have været konstitueret i enten Vestre- eller Østre Landsret.

Nedenfor beskrives en række forhold, der formentlig spiller en rolle for den interesse, der er for disse konstitutionsstillinger fra ansøgere med en anden baggrund end den hidtil traditionelle.

- Der er ingen sikkerhed for at opnå en fast dommerstilling efter konstitutionen. Da der sædvanligvis er mange velkvalificerede ansøgere til de relativt få dommerstillinger, vil end ikke en god landsretsudtalelse være et sikkert adgangskort til en dommerstilling. Ved at søge om konstitution og – i fald den opnås – om orlov fra sin hidtidige stilling anses en ansøger almindeligvis for at tilkendegive et ønske om et efterfølgende karriereskift. En sådan person må tage i betragtning, at vedkommende derved let vil forringe karrieremulighederne i sin hidtidige ansættelse og kan komme i en udsat position, hvis der skal foretages indskrænkninger, medens konstitutionen står på. Forud for at søge om en uddannelseskonstitution må en kvalificeret ansøger således gøre op med sig selv, om vedkommende vil løbe risikoen for efterfølgende at stå i en situation, hvor opnåelse af en dommerstilling er særdeles usikker sam-

tidig med, at den hidtidige beskæftigelse kan være forringet eller gået tabt.

- Selv om en ansøger får en så god landsretsudtalelse, at ansøgeren kan påregne at få en dommerstilling, kan vedkommende på ingen måde regne med at få stillingen umiddelbart efter konstitutionsperiodens udløb. Ansættelsesforholdet i landsretten ophører ved konstitutionsperiodens udløb, og vedkommende må med den deraf følgende usikkerhed vente på, at en dommerstilling bliver ledig.
- Kvalificerede advokater vil sjældent komme i betragtning til en 9-måneders konstitutionsstilling, før de har nået en vis alder. De vil da oftest være så involveret i virksomheden som advokat og i forholdet til deres klienter, at dette forhold i sig selv taler imod at søge over i et helt andet karriereforløb – så meget mere, som det, der ovenfor er anført, også gælder advokater. Hertil kommer, at en advokat, der vil kunne kvalificere sig til en dommerstilling, oftest har opnået eller har udsigt til at opnå et indtægtsniveau, som er højere end en dommerløn.

Nogle af disse forhold kan kun ændres inden for de gældende retlige rammer, hvis der sker et holdningsskift til uddannelseskonstitutioner. Dette vil kunne ske, hvis en 9-måneders konstitution ikke alene bliver betragtet som en eksamen, som den konstituerede skal gennemgå for at blive dommer snarest efter konstitutionsforløbet. Incitamentet til at søge en konstitutionsstilling ville formentlig øges, hvis konstitutionen blev set i det bredere perspektiv, at den ikke udelukkende søges med henblik

på snarest efter at blive dommer, men eventuelt også med henblik på at tilføre den konstituerede og vedkommendes eksisterende arbejdssted indsigt i dommerarbejdet. I dette perspektiv vil en konstitution ikke nødvendigvis fremstå som en ulempe for den konstitueredes arbejdsgiver, men vil kunne opfattes som en midlertidig eller permanent investering med henblik på at drage nytte af det detaljerede kendskab til arbejdsformen og beslutningsprocesserne ved domstolene, som opnås gennem 9 måneders praktisk arbejde i en landsretsafdeling. De konstituerede, der har opnået en tilfredsstillende konstitutionsudtalelse, og som måtte være interesseret i at blive dommer, vil også herved få en bedre mulighed for at afvente ledighed i en dommerstilling, som de har særlig interesse i at søge.

Efter henstilling fra Dommerudnævnelsesrådet er der gennem de senere år gennemført en række initiativer, der skal sikre, at konstituerede dommere, der ikke forud for konstitutionsperioden var ansat ved domstolene, bedre ansættelsesvilkår. Blandt andet kan der nu ydes godtgørelse efter de gældende regler om tjenesterejser i form af udstationeringsgodtgørelse eller alternativt transportgodtgørelse. Ligeledes er det sikret, at konstituerede dommere, der ikke forud for konstitutionen var ansat ved domstolene eller var tjenestemænd, modtager pensionsbidrag af lønrammelønnen under konstitutionen, og at pensionsbidraget kan indbetales på egen pensionsopsparing frem for til Juristernes og Økonomernes Pensionskasse (JØP), forudsat at den konstituerede ikke tidligere har haft en pensionsordning i JØP.

8.2 Antal og fordeling af 9-måneders konstitutionsstillingerne

Rådet har i perioden 1. juli 1999 – 31. december 2009 indstillet i alt 339 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (bortset fra de 67 særlige korttidskonstitutioner for advokater). Godt halvdelen, eller i alt 176, af de indstillede har været dommerfuldmægtige eller retsassessorer, for hvem en uddannelseskonstitution i en af landsretterne er en afsluttende del af deres uddannelse. Derudover har rådet i perioden indstillet 51 advokater, 21 fra Justitsministeriets departement, styrelser m.v., 7 fra Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet, 12 fra politi/anklagemyndighed, 16 med anden offentlig ansættelse, 10 fra universitetsverdenen, 30 allerede udnævnte dommere og 13 personer med anden privat ansættelse.

Dommerudnævnelsesrådet har ved valget mellem ansøgere til uddannelseskonstitutionsstillinger måttet sigte både på at give mulighed for en bredere rekruttering til dommerstillinger og på, at dommerfuldmægtige og retsassessorer kan opnå den landsretskonstitution, som er et normalt led i deres uddannelsesforløb. Som følge af en henstilling fra rådet blev antallet af uddannelseskonstitutionsstillinger i 2002 udvidet med 2 til i alt 20 fordelt med 7 i Vestre Landsret og 13 i Østre Landsret. I forbindelse med domstolsreformen i 2007 blev der nedlagt 3 konstitutionsstillinger i Vestre Landsret og 1 konstitutionsstilling i Østre Landsret, således at der nu er 4 uddannelseskonstitutioner i Vestre Landsret og 12 uddannelseskonstitutioner i Østre Landsret. I sin betænkning nr. 1319/1996, side 198, antog Domstolsudvalget imidlertid, at det var nødvendigt med

30 konstitutionsstillinger, hvis en bredere rekruttering skulle opnås, og alle dommerfuldmægtigene skulle kunne afslutte deres uddannelse. Antallet af ansøgere til uddannelseskonstitutioner har imidlertid været varierende, således at der i flere perioder ikke har været noget særligt pres på disse stillinger.

For en nærmere beskrivelse af forløbet af en konstitutionsperiode henvises til landsretternes hjemmesider: www.domstol.dk/vestrelandsret og www.domstol.dk/oestrelandsret

9. Særligt om Domstolsudvalgets målsætning om en bredere rekruttering

Det har i den offentlige debat været nævnt, at det ikke er lykkedes at realisere Domstolsudvalgets målsætning i betænkning nr. 1319 af 19. juni 1996 om en bredere rekruttering til domstolene, navnlig ikke for så vidt angår byretterne og landsretterne.

Rådet skal hertil bemærke, at Domstolsudvalgets intentioner var at skabe så gode rammer som muligt for en bredere rekruttering, men at udvalget samtidig forudsatte, at mange dommere fortsat vil blive rekrutteret fra de samme kredse som tidligere⁵⁾.

Rådet skal endvidere bemærke, at Domstolsudvalget i sin betænkning fandt, at målsætningen om en bredere dommerrekruttering kunne ske både ved rekruttering af dommere med en anden baggrund end den traditionelle og ved at få dommere med et så bredt erfaringsgrundlag som muligt⁶⁾. Begge aspekter indgår således i det grundlæggende spørgsmål om en bredere rekruttering af dommere.

Det følger af retsplejelovens § 43, at det ikke er et isoleret eller absolut mål at ansætte ansøgere med en anden baggrund end den traditionelle, hvis der er en anden i ansøgergruppen med en traditionel baggrund, som har bedre kvalifikationer. Det fremgår således udtrykkeligt af retsplejelovens § 43, at besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer, og at der herved skal lægges af-

gørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Der skal endvidere lægges vægt på bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag og målsætningen om, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk baggrund. Dette ændrer imidlertid ikke ved, at det primære hensyn under alle omstændigheder er at få dommere med det fornødne høje kvalitetsniveau⁷⁾.

Som nævnt i indledningen er det stadig kun relativt få ansøgere med udelukkende en anden erhvervsbaggrund end den traditionelle for justitsvæsenet, der indstilles til dommerstillinger i byretterne og til dels i landsretterne. Rådet er derfor enig i, at der på dette punkt ikke er sket nogen væsentlig ændring i udnævnelsespraksis siden rådets nedsættelse i 1999. Dette hænger imidlertid sammen med, at der i ansøgerfeltene til de faste dommerstillinger fortsat er langt mellem kvalificerede ansøgere med udelukkende en anden erhvervsbaggrund end den traditionelle.

I det følgende skal nævnes en række faktorer, der efter rådets opfattelse har betydning for vurderingen af, i hvilket omfang målsætningen om en bredere rekruttering er lykkedes.

1. Oplysningerne om den samlede erhvervs erfaring hos de førstegangsudnævnte dommere tegner et billede af en generelt væsentligt bredere erhvervs erfaring hos de førstegangsudnævnte dommere, end det har

5) Se Domstolsudvalgets betænkning 1319/1996 side 188.

6) Se Domstolsudvalgets betænkning 1319/1996 afsnit 5.11.3. (side 176 ff).

7) Se også justitsministerens besvarelse af spørgsmål 783 og 784 fra Folketingets Retsudvalg (2007-08, 2. samling) samt artikel i Advokaten nr. 7/08 af Dommerudnævnelsesrådets formand Lene Pagter Kristensen.

været nævnt i den offentlige debat. Som nævnt i indledningen finder rådet denne udvikling tilfredsstillende.

2. Kravet i retsplejelovens § 43 om ”forskellig juridisk erhvervsbaggrund” har således fået betydning for tilrettelæggelsen af erhvervsforløbet også inden for den traditionelle ansøgerkreds. Således er det gennem de senere år blevet mere almindeligt, at domstolsjurister i en periode søger beskæftigelse uden for domstolene, ligesom der i forlængelse af arbejdet i Visionsudvalget for domstolsjurister er taget en række initiativer, der skal sikre en højere grad af interaktion mellem domstolsjurister og andre jurister. Blandt andet er der skabt hjemmel til etablering af turnusordninger med fx advokatbranchen og offentlige arbejdspladser som Justitsministeriet, anklagemyndigheden, Landsskatteretten og Ankestyrelsen. Der kan læses mere om initiativerne i forlængelse af Visionsudvalgets arbejde på www.domstol.dk.
3. Rådet konstaterer med tilfredshed, at der har meldt sig et stigende antal kvalificerede ansøgere med en anden erhvervmæssig baggrund end den traditionelle, herunder også til uddannelsesinstitutioner. Desværre har rådet også i 2009 beklageligvis måttet konstatere, at interessen for de særlige korttidskonstitutioner i landsretten for advokater stadig ikke er tilfredsstillende.
4. Efterhånden som flere og flere med en ikke-traditionel erhvervs erfaring har gennemgået et konstitutionsforløb i landsretterne, er der håb om, at der med tiden vil vise sig flere kvalificerede ansøgere uden for den

traditionelle kreds. En udvikling i denne retning har kunnet spores også i 2009.

5. De statistiske oplysninger om de indstillede ansøgers erhvervsbaggrund har i rådets årsberetninger før 2003 været baseret på den stilling, som de indstillede havde på udnævnelsestidspunktet. De indstillede ansøgers samlede erhvervs erfaring er siden årsberetningen for 2003 søgt illustreret i en grafisk fremstilling under afsnit 10. Ansøgenes samlede erhvervs erfaring fremgår af statistikken, dvs. svarende til de forhold, som Dommerudnævnelsesrådet i overensstemmelse med retsplejelovens § 43 i praksis lægger vægt på. Det er i den forbindelse ikke relevant at medtage forflytninger inden for byretterne.
6. Det samlede billede, som tegner sig på nuværende tidspunkt, hvor reformen har været i kraft i godt ti år, er, at der er en tilfredsstillende udvikling i gang med hensyn til, at de, som i dag udnævnes som dommere, for flere og fleres vedkommende har et bredt erhvervmæssigt erfaringsgrundlag inkluderende anden erhvervmæssig erfaring end den traditionelle. Hvad angår landsdommer- og byretsdommerstillinger, er der stadig kun få kvalificerede ansøgere helt ”udefra”. Som nævnt i indledningen kan der ikke bortses fra, at en væsentlig medvirkende årsag hertil kan være, at dommerstillinger lønmæssigt ikke kan konkurrere med de stillinger, som jurister med de fornødne kvalifikationer til at blive dommere har mulighed for at søge i andet – og herunder især privat – regi.

10. 2009 i tal

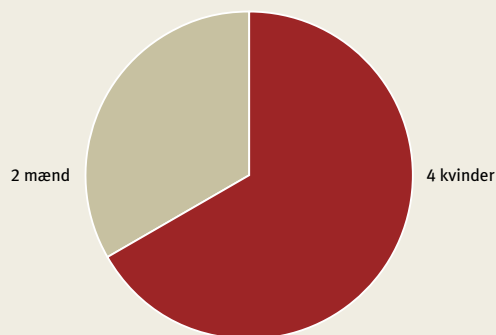
2009

Kønsfordeling

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Landsdommere – Fordeling på køn

Landsretterne i alt

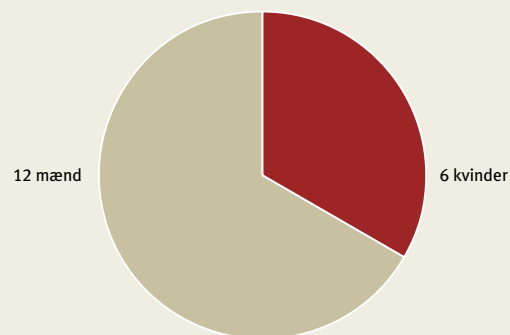
 Kvinder
 Mænd

Der indgår i alt 6 stillinger, herunder 1 stilling i Vestre Landsret og 5 stillinger i Østre Landsret.

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Byretsdommere – Fordeling på køn

Byretsdommere i alt

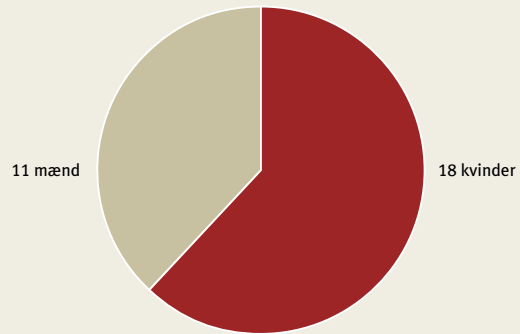
 Kvinder
 Mænd

Der indgår i alt 38 stillinger, herunder 15 stillinger i Vestre Landsret og 23 stillinger i Østre Landsret. For henholdsvis 5 stillinger i Vestre Landsret og 4 stillinger i Østre Landsret er der tale om korttidskonstitution, jf. retsplejelovens § 44 c.

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Konstituerede – Fordeling på køn

I alt

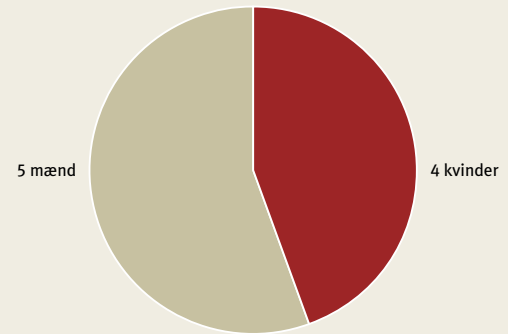

 Kvinder
 Mænd

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Advokatkonstitution – Fordeling på køn

I alt

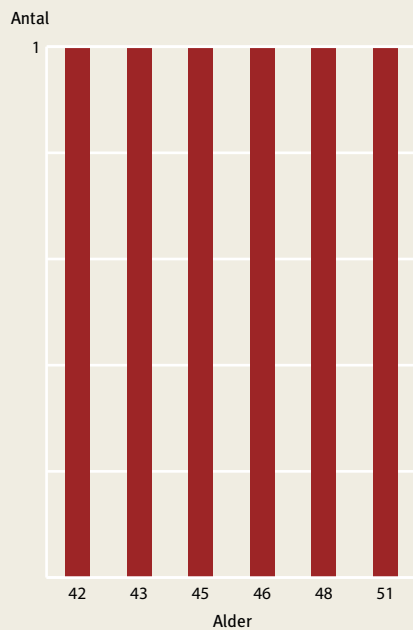
 Kvinder
 Mænd

Alder ved konstitution

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Midlertidigt beskikkede – Alder ved udnævnelse

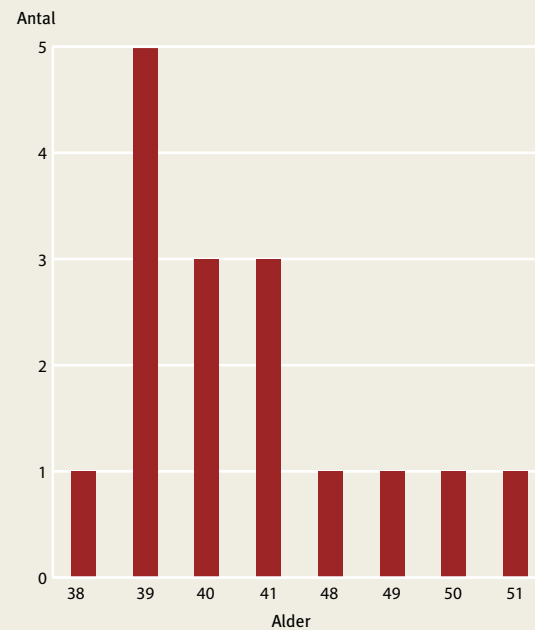
Landsdommere

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Midlertidigt beskikkede – Alder ved 1. udnævnelse

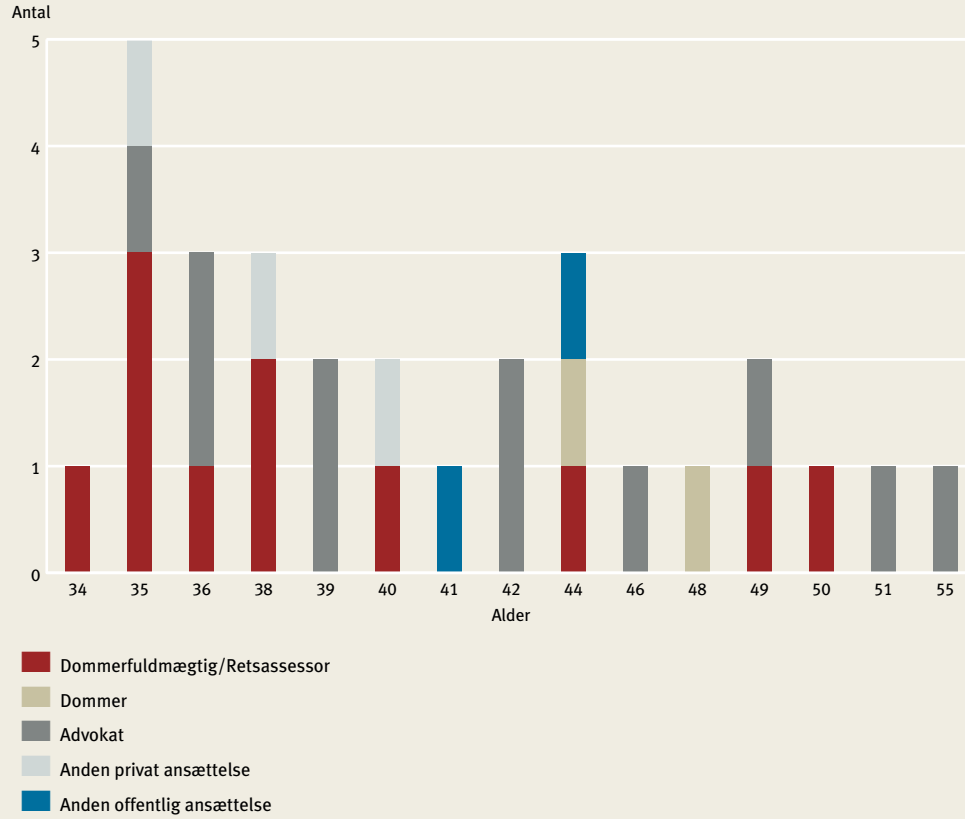
Byretsdommere

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

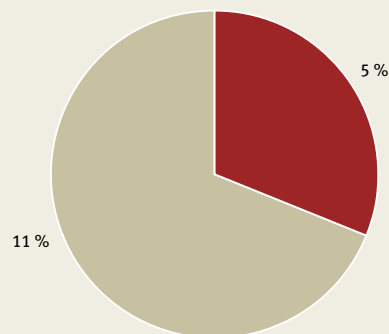
Midlertidigt beskikkede – Alder ved konstitution

(kun uddannelseskonstitution)

Kvalifikationsvurdering

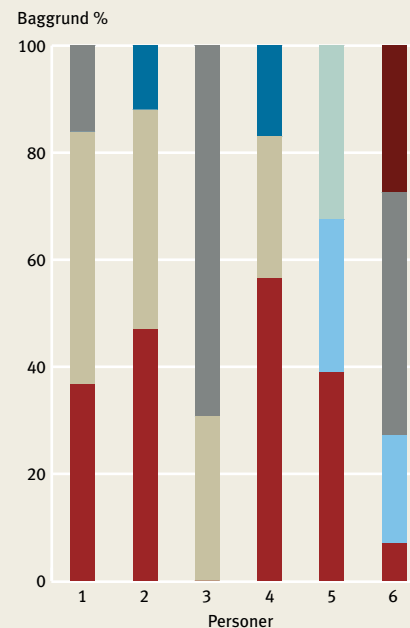
Byretsdommere – 1. udnævnelse

- Meget kvalificeret
- Velkvalificeret
- Kvalificeret

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Førstegangsudnævnte landsdommere – Erhvervsmæssig baggrund
Landsdommere

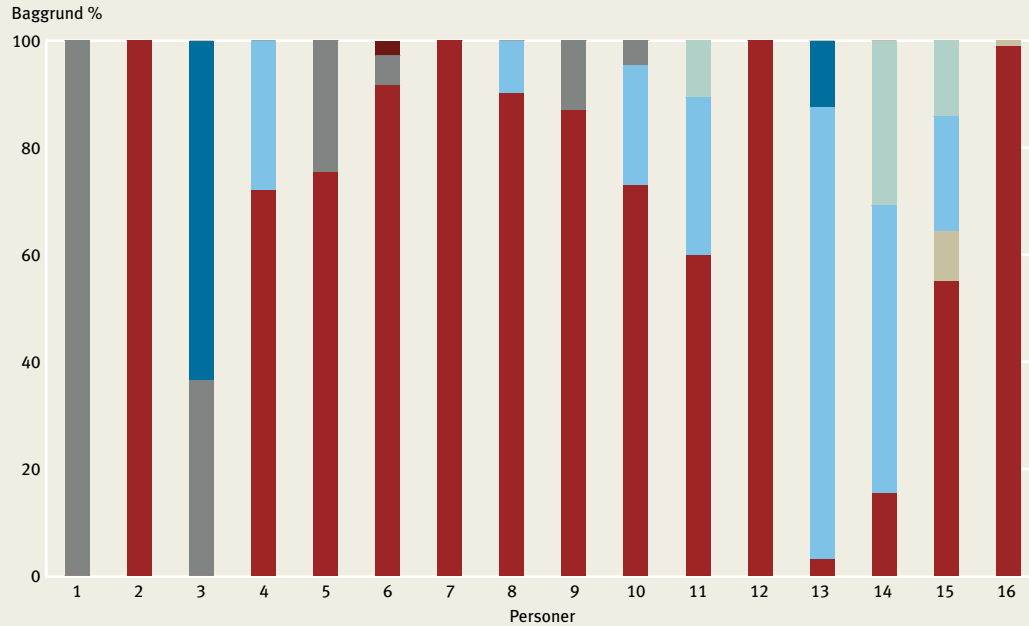

- Dommerfuldmægtig/Retsassessor
- Dommer
- Justitsministeriets departement, styrelser m.v.
- Advokat
- Anden offentlig ansættelse
- Procesbevillingsnævnet/Domstolsstyrelsen
- Universitet/Anden højere læreanstalt

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Førstegangsudnævnte byretsdommere – Erhvervsmæssig baggrund

Byretsdommere

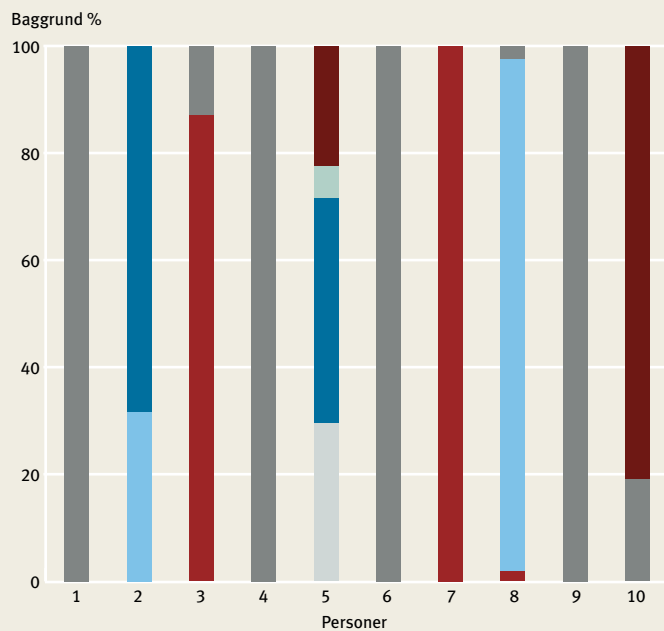

- Dommerfuldmægtig/Retsassessor
- Dommer
- Justitsministeriets departement, styrelser m.v.
- Advokat
- Anden offentlig ansættelse
- Procesbevillingsnævnet/Domstolsstyrelsen
- Universitet/Anden højere læreanstalt

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Midlertidigt beskikkede landsdommere – Erhvervsmæssig baggrund

Vestre Landsret

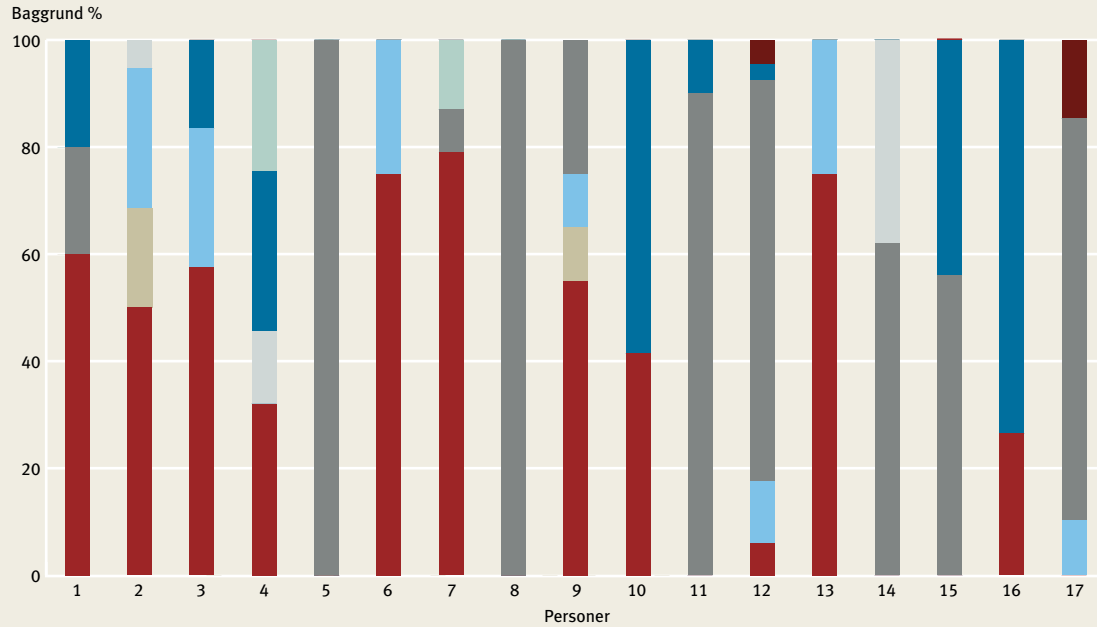

- Dommerfuldmægtig/Retsassessor
- Justitsministeriets departement, styrelser m.v.
- Advokat
- Anden privat ansættelse
- Anden offentlig ansættelse
- Procesbevillingsnævnet/Domstolsstyrelsen
- Universitet/Anden højere læreanstalt

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

Midlertidigt beskikkede landsdommere – Erhvervsmæssig baggrund

Østre Landsret

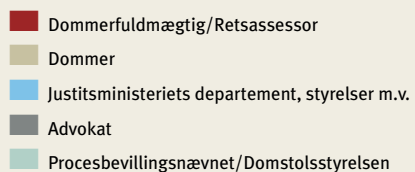
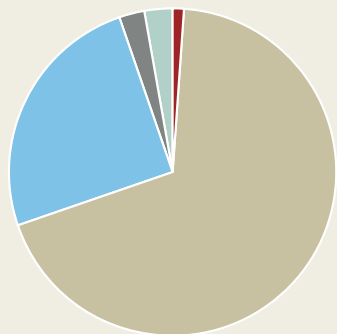
- Dommerfuldmægtig/Retsassessor
- Dommer
- Justitsministeriets departement, styrelser m.v.
- Advokat
- Anden privat ansættelse
- Anden offentlig ansættelse
- Procesbevillingsnævnet/Domstolsstyrelsen
- Universitet/Anden højere læreanstalt

Afgivne landsretsudtalelser

Ansørgerfelt til stillinger som landsdommere

Landsdommere – Erhvervsmæssig baggrund

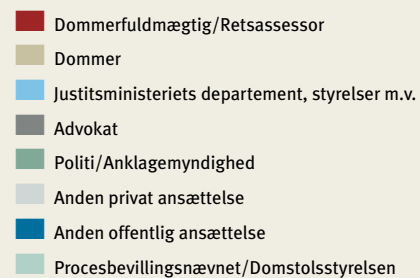
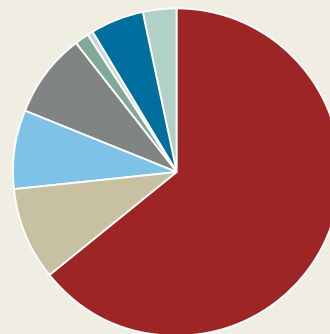
Gennemsnitlig fordeling

Ansørgerfelt til stillinger som byretsdommere

Byretsdommere – Erhvervsmæssig baggrund

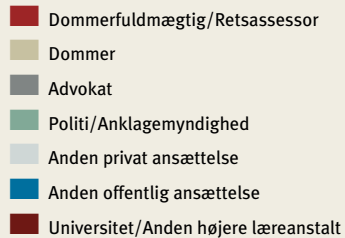
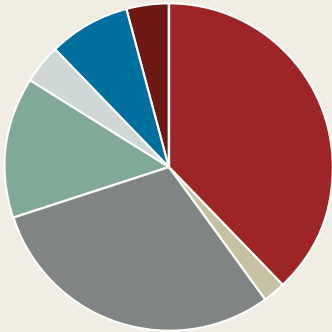
Gennemsnitlig fordeling

Ansøgerfelt til stillinger som konstitueret landsdommer

Vestre Landsret – Erhvervsmæssig baggrund

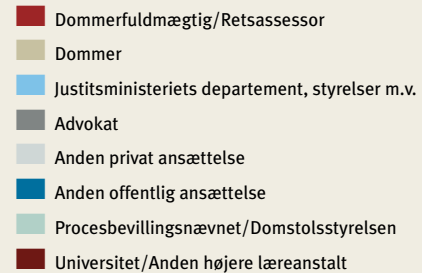
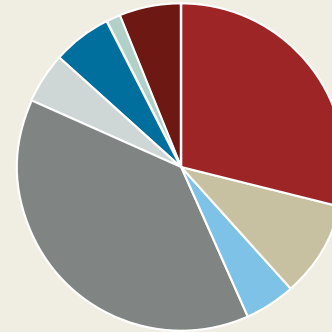
Gennemsnitlig fordeling

Ansøgerfelt til stillinger som konstitueret landsdommer

Østre Landsret – Erhvervsmæssig baggrund

Gennemsnitlig fordeling

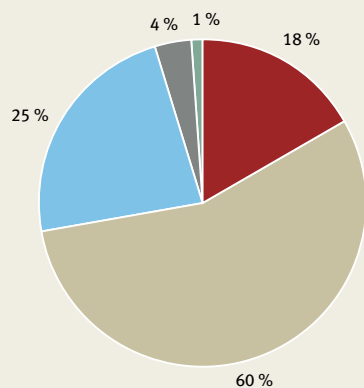

Kvalifikationsvurdering efter endt landsretskonstitution

Opdelt på tre grupperinger

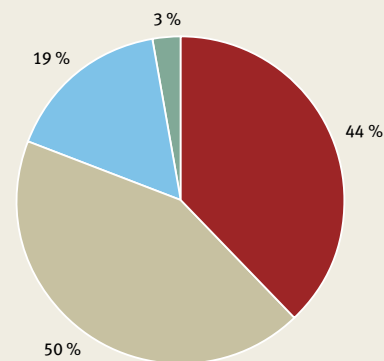
Periode 1999-2008, 2009

Gruppe 1

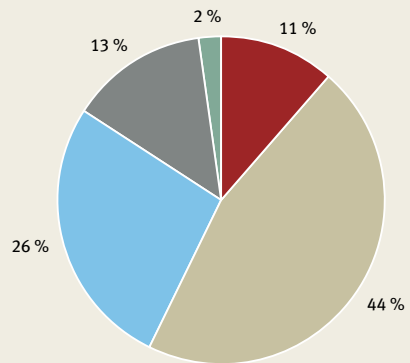

Gruppe 1 består af konstituerede landsdommere, som inden konstitutionen var ansat ved domstolene, Domstolsstyrelsen eller Procesbevillingsnævnet.

Gruppe 2

Gruppe 2 består af konstituerede landsdommere, som inden konstitutionen var ansat i Justitsministeriets departement, styrelser m.v. eller Politi/Anklage-myndighed.

Gruppe 3

- Meget kvalificeret
- Velkvalificeret
- Kvalificeret
- Tvivlsomt kvalificeret
- Ikke kvalificeret

Gruppe 3 består af konstituerede landsdommere, som inden konstitutionen var ansat ved universiteter, som advokat eller havde anden ansættelse.

Dommerudnævnelsesrådet

Store Kongensgade 1-3

1264 København K

Telefon 70 10 33 22

post@domstolsstyrelsen.dk

